

Protokoll från regionfullmäktige, 2014-11-25

§ 174

Överenskommelse mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin

Diarienummer RS 767-2011 (61)

Beslut

1. Regionfullmäktige godkänner förslag till överenskommelse mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin.
2. Regionfullmäktige inrättar en tillfällig beredning med uppdrag att samordna, följa upp och återrapportera arbetet med överenskommelsen i enlighet med handlingsplanen för 2015 – 2017.
3. Beredningen ska bestå av en ledamot per parti i regionfullmäktige samt fyra representanter som nomineras från den sociala ekonomin i Västra Götaland. Beredningen väljer inom sig en ordförande.
4. Nämnder, styrelser och bolag får uppdraget att genomföra handlingsplanen för 2015-2017.

Protokollsanteckning

Regionfullmäktige medger att protokollsanteckning från ledamöterna för Vänsterpartiet får bifogas protokollet. Se bilaga C.

Sammanfattning av ärendet

Den sociala ekonomin särskiljer sig från den privata och offentliga sektorn då den består av organisationer som har samhällsnytta och medlemsnytta som främsta mål samt tar tillvara invånarnas och samhällets intressen utan ekonomisk vinst som huvudsyfte. Den sociala ekonomin bedrivs främst i föreningar, kooperativ, trossamfund, stiftelser och liknande sammanslutningar.

Överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin syftar till att tillsammans utveckla välfärden. Genom att skapa en jämbördig dialog mellan den sociala ekonomins olika företrädare och Västra Götalandsregionen, och att öka kunskapen om respektive part, skapas förutsättningar till ökad kompetens och mångfald och nya utvecklingsarbeten.

Väl fungerande samverkansformer kommer att ge bättre möjligheter att komplettera och förstärka varandras unika uppdrag och styrkor. Samverkan mellan det offentliga och den sociala ekonomin är en viktig framgångsfaktor för att nå de mål som finns formulerade i visionen om Det goda livet och i Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 (VG 2020).

Beredning

Förslag till överenskommelse **remitterades** till samtliga nämnder, styrelser och bolag inom Västra Götalandsregionen, och till ett stort antal regionala

Justerare: DL	Justerare: PT	Justerare: MH	Rätt utdraget intygar: Britt-Marie Gustafsson
------------------	------------------	------------------	--

Protokoll från regionfullmäktige, 2014-11-25

organisationer och föreningar, till kommunalförbund och vissa kommuner samt till länsstyrelsen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Remissvaren visade ett stort stöd för arbetet och dess möjligheter, en önskan om att överenskommelsen blir ett verktyg för ökad mångfald in i den regionala organisationen, behovet av tydliga uppföljningssystem med en enkelhet anpassad till befintliga uppföljningssystem samt behovet av en central placering inom Västra Götalandsregionen.

Rådet för social ekonomi behandlade ett reviderat förslag till överenskommelse den 17 september 2014.

Regionstyrelsen har behandlat ärendet den 11 november 2014 och har, under förutsättning av regionfullmäktiges beslut, beslutat följande för egen del:

1. Regiondirektören får i uppdrag att tillhandahålla tjänstemannastöd för att regionfullmäktiges beredning ska kunna följa genomförande, uppföljning och återrapporering av överenskommelsen med den sociala ekonomin.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande 2014-10-03
- Förslag till överenskommelse mellan den sociala ekonomin och Västra Götalandsregionen, 2014-10-03
- Regionstyrelsens beslut 2014-11-11, § 581

Yrkanden på sammanträdet

Christer Ahlén (S) yrkar bifall till beslutspunkt 1 i regionstyrelsens förslag och avslag på beslutspunkt 2 och 3 i regionstyrelsens förslag.

Helene Granbom Angerheim (SD), Jan Alexandersson (V), Ulf Eriksson (C) och Ulrika Frick (MP) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

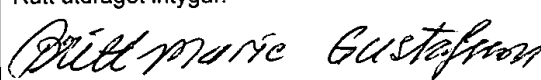
Vidare yttrar sig Birgitta Losman (MP).

Beslutsgång

Regionfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

1. Regionstyrelsens förslag till beslutspunkt 1 och 4
2. Regionstyrelsens förslag till beslutspunkt 2 och 3 mot Christer Ahléns avslagsyrkande.

Ordförande ställer först proposition på regionstyrelsens förslag till beslutspunkt 1 och 4 och finner dem bifallna.

Justerare: 	Justerare: 	Justerare: 	Rätt utdraget intygar:
---	---	---	--

Protokoll från regionfullmäktige, 2014-11-25

Ordföranden ställer därefter regionstyrelsens förslag till beslutspunkt 2 och 3 mot Christer Ahléns avslagsyrkande och finner att regionfullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till+överenskommelsen *2014-11-05/BAG*

Samtliga nämnder, styrelser och bolag

Partierna

Birgitta Adler, för vidarebefordran till övriga berörda

Justerare: <i>SL</i>	Justerare: <i>PT</i>	Justerare: <i>W</i>	Rätt utdraget intygar: <i>Birgitta Adler</i>
-------------------------	-------------------------	------------------------	---

RF Bilaga C
Bilaga §58/a

Vänsterpartiet Västra Götalandsregionen
Protokollsanteckning

Regionstyrelsen

2014-11-07

Dnr: RS 767/2011

**Överenskommelse mellan Västra Götalandsregionen
och den sociala ekonomin**

Västra Götalandsregionen har en tradition av samarbete med organisationer inom den sociala ekonomin. Nu finns ett förslag på en ny överenskommelse för samarbetet. En överenskommelse som utarbetats på ett gediget sätt och med många goda intentioner.

Vänsterpartiet stora valfråga i höstens val var "Nej till vinster i välfärden". När vi vill få bort de vinstdrivande företagen i välfärdssektorn har vi också uttryckt våra tankar om vad som ska ersätta dem, och där ingår den sociala ekonomin som en del. Den sociala ekonomin ger även arbetstillfällen, som inte konkurrerar med de offentliga jobben.

Vi i Vänsterpartiet har synpunkter på hur en del uttryck används och väljer att kommentera det i en protokollsanteckning. Den sociala ekonomin uttrycks som att den skiljer sig från både den privata och den offentliga genom att den tar tillvara invånarnas och samhällets intresse utan ekonomisk vinst. (s 2 i förslaget under stycket "den sociala ekonomin") Vi har självklart uppfattningen att detta också är en beskrivning och definition av just den demokratiskt styrda offentliga sektor, inte en motsats. För Vänsterpartiet har orden "demokrati" och "mångfald" ett större värde och en större innebörd än vad som framställs i texten. Delaktighet och inflytande som en förutsättning för demokrati måste vara ledord i offentliga sektorns arbete. I formandet av ett socialt hållbart samhälle kompletterar social ekonomi den offentliga sektorn för en demokratisk utveckling med ökad mångfald.

Eva Olofsson, Vänsterpartiet

re SR RW

JL PT MB

Överenskommelsen mellan den sociala ekonomin och Västra Götalandsregionen

De kunskaper och erfarenheter som finns hos oss i Västra Götaland ska tas tillvara på bästa sätt, framförallt ska det ske genom olika former av samverkan och dialog. Den sociala ekonomin och Västra Götalandsregionen vill genom denna överenskommelse skapa goda förutsättningar för ett hållbart samhälle som bygger på delaktighet för alla invånare och skapa förtroende för varandras unika uppdrag. Det underlättas om vi i Västra Götaland kommer överens om principerna för hur det ska kunna gå till.

Målbild 2017

Målbilden utgår från de sex principernas respektive ansvar och åtgärder som finns i Överenskommelsen.

- En arbetsorganisation är väl inarbetad och etablerad för både social ekonomi och Västra Götalandsregionen.
- Det finns ett stabilt och utökat forum där politiker, tjänstemän och sociala ekonomins aktörer agerar. En inkubator som arbetsorganisationen kan använda sig av för spridning, information och dialog.
- Social ekonomi är en samarbetspart inom Västra Götalandsregionens alla verksamhetsområden.
- Överenskommelser (idéburna partnerskapsavtal och samarbetsavtal) har slutits.
- Lokala överenskommelseprocesser har startat i Västra Götalandsregionen till grund för lokal och delregional verksamhet.
- Relationer har lett till nya utförarkonstellationer.
- Ändrade upphandlingskriterier som underlättar för sociala ekonomins aktörer.
- Det finns ett ökat medvetande i Västra Götalandsregionen om den sociala ekonomins potential.
- Det har byggts upp en kunskapsbas till nytta för utveckling och innovationer utifrån alla aktörers erfarenheter och medverkan i processen.
- Personer som står långt från arbetsmarknad har fått nya möjligheter till arbete och sociala nätverk.
- Det finns en ökad delaktighet och förståelse för varandras unika uppdrag.

Vision Västra Götaland – Det goda livet

Västra Götalandsregionens vision "Det goda livet" är grunden för allt arbete kring hur Västra Götaland utvecklas för att vara en attraktiv region att bo och verka i. Det goda livet för invånarna innefattar bland annat en god hälsa, boende, arbete, utbildning, trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället. Det innefattar också att vi möter behoven hos barn och ungdomar, tar tillvara alla personers möjligheter oavsett bakgrund, funktionalitet eller förmågor och skapar en god miljö där de förnybara systemen värnas med en hållbar utveckling som skapar resurser för alla. Det skall också finnas ett rikt kulturliv.

Inom alla dessa områden har den sociala ekonomin en viktig roll att fylla. Inom exempelvis kultur, utbildning och hälso- och sjukvård spelar den sociala ekonomin en stor roll både som röstbärare och producent. Föreningslivet tillför kompetens och brukarperspektiv. Ideellt arbete spelar stor roll inom flera områden. Aktörer inom den sociala ekonomin löser nya och gamla behov genom att vara innovativa och goda entreprenörer för delaktighet i samhället lokalt och regionalt. Det finns alltså en stor potential och kraft i den sociala ekonomin som Västra Götalandsregionen ska bli bättre på att ta tillvara. Idag finns också en opinion att vidga välfärdsaktörerna från att i huvudsak omfatta det offentliga och vinstdrivande organisationer till att i högre grad även omfatta de icke vinstdrivande alternativen.

Vad är den sociala ekonomin?

Den sociala ekonomin särskiljer sig från den privata och offentliga sektorn då den består av organisationer som har samhällsnytta och medlemsnytta som främsta mål samt tar tillvara invånarnas och samhällets intressen utan ekonomisk vinst som huvudsyfte. Den sociala ekonomin bedrivs främst i föreningar, kooperativ, trossamfund, stiftelser och liknande sammanslutningar. För Västra Götalandsregionen utgör den en stor resurs som måste tas tillvara. Genom den här överenskommelsen vill båda Västra Götalandsregionen och företrädare för den sociala ekonomin ta ett steg för en ökad samverkan och skapa ett ramverk för hur denna samverkan kan se ut.

Varför har överenskommelsen tagits fram?

Överenskommelsens syfte är att skapa en jämbördig dialog mellan den sociala ekonomins olika företrädare och Västra Götalandsregionen och att öka kunskapen om respektive part. Väl fungerande samverkansformer kommer att ge bättre möjligheter att komplettera och förstärka varandras unika uppdrag och styrkor. Samverkan är helt enkelt en viktig framgångsfaktor för att nå de mål som finns formulerade i visionen om Det goda livet och i Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 (VG 2020).

Överenskommelsen kommer att leda till att vi kan lösa välfärdsfrågorna bättre.

Vision

Genom samarbete och aktiv dialog skapa ett hållbart samhälle med nya förutsättningar för utveckling av Det goda livet i Västra Götaland.

Syfte

Genom överenskommelsen skapa utrymme för ett långsiktigt samarbete och finna nya modeller för partnerskap och regelverk. Härigenom stärks demokratin och delaktigheten samt mångfalden av aktörer.

Tillvarata den sociala ekonomins engagemang för hållbar utveckling i Västra Götaland.

Mål

- Att tillsammans arbeta fram en hållbar utveckling genom sociala, ekonomiska och ekologiska lösningar
- Att tillvarata invånarnas engagemang och delaktighet utifrån individ- och organisationsperspektiv
- Att arbeta för mångfald i entreprenörskap
- Att skapa strukturer för samverkan med ömsesidig respekt

- Att inspirera till samarbete
- Att regionen har ett enhetligt förhållningssätt gentemot den sociala ekonomin

Bakgrund

Det första steget till överenskommelsen togs i februari 2011 då företrädare för den sociala ekonomin i Västra Götaland skrev till regionstyrelsen med en önskan om att en överenskommelse skulle tecknas, det vill säga en formulering om en gemensam viljeinriktning och principer för samverkan.

Regionstyrelsen beslutade i mars 2012 att ge regiondirektören i uppdrag att tillsammans med företrädare för den sociala ekonomin i Västra Götaland upprätta ett förslag till en sådan överenskommelse om samverkan. Det är nu efter en mängd dialogmöten, seminarier, processer och diskussioner du kan ta del av den.

Både företrädare från den sociala ekonomin som deltagit i processen och Västra Götalandsregionen står bakom målen i regionens vision om Det goda livet, med sina fem målområden:

- Ett livskraftigt och hållbart näringsliv
- Ledande i kompetens och kunskapsutveckling
- Infrastruktur och kommunikationer med hög standard
- En ledande kulturregion
- En god hälsa

Överenskommelsen är en del i arbetet för att uppnå dessa mål, och utgår från den nationella överenskommelsens struktur samt den Europeiska kodens nivåer för samverkan och dialog. Den europeiska koden anger hur invånare, genom olika former av engagemang, kan delta i den politiska beslutsprocessen.

Innehållet i överenskommelsen har tagits fram i dialog med interna och externa parter under 18 månader.

Vad innebär Överenskommelsen för Västra Götalandsregionen?

För Västra Götalandsregionens del bidrar överenskommelsen till en ökad mångfald av utförare och nya sätt att arbeta, vilket i praktiken innebär ett ställningstagande om att omfördela inflytande, ansvar och delaktighet. Demokratin ökar och det blir lättare att ta vara på människors ideella engagemang och drivkraft. Överenskommelsen innebär samtidigt ett behov av att utveckla ett mer enhetligt arbetssätt tillsammans med parter inom den sociala ekonomin.

Vad innebär överenskommelsen för den sociala ekonomin?

Eftersom ca 87 procent av befolkningen på något sätt är verksam inom den sociala ekonomin spelar den en stor roll som röstbärare och opinionsbildare. Genom överenskommelsen får verksamheter inom den sociala ekonomin ett ansvar och förtroende att agera. Det medför att den sociala ekonomin behöver organisera sig som en part för Västra Götalandsregionen att förhålla sig till.

Företrädare för den sociala ekonomin arbetar med att bygga upp en hållbar struktur så att den sociala ekonomin ska bli en lättare part att förhålla sig till för Västra Götalandsregionen. Detta görs bland annat genom olika former av delregionala plattformar. De kan stödja de mindre organisationernas möjlighet till deltagande. De utgör också noder för Västra

Götalandsregionen, kommunerna och kommunalförbunden när de behöver nå företrädare för den sociala ekonomin. En förening/organisation/nätverk m m behöver inte vara ansluten till en plattform för att underteckna överenskommelsen. En organisation behöver inte ha undertecknat överenskommelsen för att i ett samverkansarbete åberopa den.

Inom de verksamhetsområden där den sociala ekonomin agerar erbjuds mångfald och icke vinstdrivande alternativ för entreprenörskap. Genom den sociala ekonomins arbete skapas delaktighet i det gemensamma samhällsbygget för Det goda livet i Västra Götaland.

Handlingsprogram för samverkan

2012-06-19 antog regionstyrelsen ett nytt program för social ekonomi i Västra Götaland 2012-2015. Detta handlingsprogram avser främst regionutvecklingsnämndens (RUN) ansvarsområde, där det övergripande målet är att främja den sociala ekonomin och dess aktörer samt att stärka den sociala ekonomins roll för tillväxt och utveckling i regionen. Programmet har funnits i olika versioner sedan 2007 och innefattar en rad insatsområden som genomförs i samverkan med Sociala ekonomins råd (SER). SER består av 16 representanter för social ekonomi och åtta förtroendevalda politiker från RUN.

Att underteckna en överenskommelse kan ses som en del i genomförandet av programmets mål; att stärka den sociala ekonomins roll för tillväxt och utveckling i Västra Götalandsregionen. Att fortsätta utvecklingen av samverkan genom SER är också en del i genomförandet av intentionerna med överenskommelsen.

Förutom handlingsprogrammet för social ekonomi finns samverkansformer inom andra nämnder och kommittéer. Det finns program och planer som hanterar frågor kring samverkan mellan den sociala ekonomin och Västra Götalandsregionen som exempelvis Samling för social hållbarhet – åtgärder för jämlik hälsa i Västra Götaland, Kulturplan, Handlingsplan för natur och kulturturism med flera.

Vilka parter undertecknar överenskommelsen?

Överenskommelsen är ett samarbete mellan Västra Götalandsregionen och aktörer inom den sociala ekonomin som är verksamma inom Västra Götaland.

De verksamheter inom den sociala ekonomin som kan ingå i samarbetet har i första hand samhälleliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från offentlig sektor. Verksamheterna bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, trossamfund, stiftelser och liknande sammanslutningar.

Det är upp till varje enskild organisation att ta ställning till om den stödjer och undertecknar överenskommelsen i sin helhet eller inte. Verksamheten skall ha ett regionalt perspektiv med syfte att verka regionalt och/eller delregionalt. Den kan också vara en paraplyorganisation som har tagit på sig röstbärrarrollen för mindre förening. Mindre föreningar/sociala företag kan underteckna avtalet om de har en specifik ställning eller åtagande gentemot regionen.

Inom Västra Götalandsregionen omfattar överenskommelsen samtliga verksamhetsområden, det vill säga regionstyrelsen, fastighetsnämnden, servicenämnden, regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden, miljönämnden, utförarstyrelserna för sjukhus och primärvård, hälso- och sjukvårdsnämnderna, tandvårdsstyrelsen, nämnden för hälsan och stressmedicin, rättighetskommittén, folkhälsokommittén, kollektivtrafiknämnden, folkhögskolestyrelse och

samtliga regionens bolag och styrelser. Överenskommelsen undertecknas formellt av regionfullmäktige för regionens vidkommande.

Gemensamt ansvar och åtagande

Både Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin ansvarar för att sprida innehållet i överenskommelsen till nämnder, styrelser och förvaltningar inom Västra Götalandsregionens samtliga verksamhetsområden samt till organisationer och föreningar.

Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin har olika roller. En överenskommelse innebär dock en jämbördighet som ska präglas av respekt för de olika rollerna, de olika förutsättningarna och de olika grundvärderingarna.

Exempel på områden att utveckla tillsammans och utbyta erfarenheter och kunskap kring är:

- Tillväxt och entreprenörskap
- Velfärdsutveckling
- Hälso- och sjukvård
- Omsorg
- Folkhälsa
- Kultur
- Mångfald
- Infrastruktur
- Rättighetsfrågor
- Utbildning
- Livslångt lärande
- Miljö
- Kommunikation
- Fysisk planering

Parterna i denna överenskommelse ser ett speciellt värde i den icke vinstutdelande verksamhetsformen som organisationerna inom den sociala ekonomin utgör.

Överenskommelsen ska medverka till att förutsättningar skapas för gemensamma satsningar som leder till ökad delaktighet och minskat utanförskap samt ett hållbart samhälle.

Vilka principer bygger överenskommelsen på?

Överenskommelsen utgår från de sex principerna i den nationella överenskommelsen. Dessa har bearbetats genom dialogmöten, konferenser och möten för att utröna vad principerna innebär för Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin och hur vi kan arbeta med dem i praktiken.

1:a Principen:	Dialog
2:a Principen:	Långsiktighet
3:e Principen:	Kvalitet
4:e Principen:	Öppenhet och insyn
5:e Principen:	Självständighet och oberoende
6:e Principen:	Mångfald

För varje princip anges i handlingsplanen åtgärder och ansvar för att garantera genomförande. Därefter följer fyra nivåer kring samverkan/delaktighet med indikatorer för genomförande och uppföljning. De fyra nivåerna är:

- Information
- Samråd
- Dialog
- Partnerskap

Dessa fyra nivåerna utgår från den Europeiska koden, riktad till beslutsfattare och den sociala ekonomin, som antogs vid Europarådets INGO konferens 2009 där syftet var att skapa ett effektivt verktyg för ökad medverkan i beslutsprocessen. Nivåerna ska i överenskommelsen fungera som stöd vid val av aktiviteter och strategier för att bäst nå våra gemensamma mål. Nivåerna anger vilken form av samverkan/delaktighet som kan uppnås. Det finns alltså inget krav på att alla nivåer måste uppnås.

Utifrån ovanstående ställningstaganden samt åtgärder och ansvar i handlingsplan 2015-2017 skall varje part svara för sina respektive åtagande. Parterna åtar sig att göra överenskommelsen känd och verka för att stödja initiativ till partnerskap och samverkan på regional nivå. Parterna skall inom respektive organisation tillvarata sina medlemmars intressen vad gäller medverkan och deltagande i arbetet med överenskommelsen. Parterna ska gemensamt kontinuerligt följa upp överenskommelsens genomförande och utveckla dess innehåll.

Datum:

Underskrifter

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

[illegible][illegible]

Handlingsplan 2015 -2017

1.a principen: Dialog

Genom att ha dialogbaserade arbetssätt som är byggda på gemensamma viktiga frågeställningar så lyfter vi fokus från ekonomi till processer.

Åtgärder

- Öka kunskapen om varandras verksamheter och särart.
- Kontinuerligt och systematiskt mötas och förstärka samspelet i befintliga och nya strukturer.
- Gemensamma utvecklingsområden skall identifieras.

Ansvar

- Regionstyrelsen ansvarar för att upprätta en systematik kring hur möte och dialog skall se ut mellan företrädare för den sociala ekonomin och Västra Götalandsregionen.
- Respektive nämnd/kommitté/styrelse inom Västra Götalandsregionen ansvarar för att utveckla dialogen med relevanta parter inom den sociala ekonomin i enlighet med överenskommelsen och med handlingsplanen.
- Den sociala ekonomin initierar och ansvarar för att fler aktörer från den sociala ekonomin involveras i olika samverkans- och partnerskapssammanhang.

Indikatorer för genomförande

Information

Grunden för alla efterföljande steg.

Enkelriktad information för att kunna starta och ge förutsättningar för kommunikation och samverkan.

Samråd

Oftast på initiativ från regionen som efterfrågar input i specifika frågor. Det kan till exempel vara remissvar, synpunkter och feedback.

Fungerar bra som verktyg vid formulering, granskning, omformulering samt revidering.

Dialog

En bred dialog är en tvåvägskommunikation som bygger på gemensamma intressen och mål. Det kan till exempel vara större gemensamma möten/konferenser för myndigheter och idéburna organisationer. En dynamisk dialog i ett tidigt skede mellan politik och föreningsliv speglar regionens och föreningslivets likheter och olikheter. Det kan leda till nya idéer och förändringar inom befintlig verksamhet.

En samverkande dialog bygger på gemensamma intressen för att utveckla ett specifikt område eller lösa ett gemensamt problem, t ex utvecklande av strategier och långsiktiga mål, som leder till en överenskommelse.

Partnerskap

Förutsätter ett delat ansvar i varje steg, alltifrån att fastställa agendan och formulera politiken till att fatta beslut och att genomföra åtgärder.

Det är viktigt att betona att den sociala ekonomins olika verksamheter fortsätter att vara oberoende och ha rätten att agera och påverka oberoende av en partnerskapssituation. Ett partnerskap kan omfatta t ex tillhandahållande av tjänster, etablering av organ för gemensamt beslutsfattande samt olika former av resursfördelning.

2.a principen: Långsiktighet

Genom att skapa långsiktiga gemensamma strukturer kan vi möjliggöra för företrädare inom den sociala ekonomin att ta en tydligare roll i samhället utefter egna önskemål och förutsättningar. Den sociala ekonomin behöver synliggöras i redan etablerade strukturer.

Åtgärder

- Skapa långsiktiga lösningar och arbeta för förenklingar i till exempel ansökningar och kontakter. Arbeta för ett gemensamt språkbruk som är mer tillgängligt.
- Via partnerskap ge förutsättningar för att aktörer inom den sociala ekonomin kan verka på lång sikt, genom till exempel sociala företag. Långsiktiga lösningar kan motverka socialt utanförskap.
- Undersöka formerna för mer långsiktiga stödsystem/avtal/uppdrag från regionen till verksamheter inom den sociala ekonomin.
- Gemensamma utvecklingsområden skall identifieras.
- Skapa en organisation för en fortsatt process av överenskommelsen som inrymmer samverkansgrupp, administrativ resurs och ekonomi.

Ansvar

- Regionstyrelsen ansvarar för att möjliggöra att nya och/eller långsiktiga former av stöd/upphandling/avtal upprättas.
- Regionstyrelsen ansvarar för att den fortsatta processen med överenskommelsen sker.
- Inom den sociala ekonomin finns kompetens och organisation för att bli utförare och/eller entreprenör inom regionens verksamhetsområden.

Indikatorer för genomförande

Information

Inbjudan till konferenser och möten där politiska förändringar och strategiska planer presenteras.

Samråd

Inbjudan till beredningsgrupper och politiska konstellationer samt till den sociala ekonomin för att säkerställa olika intressenters behov. Bidra med input för specifika grupper behov och följa arbetet för att se att de beaktas. Myndigheter ska tillhandahålla information i tid om aktuella samrådsförfarande och andra former av utbyte samt garantera att det finns resurser av olika slag så att företrädare för den sociala ekonomin kan delta på lika villkor.

Dialog

Utveckla samråd till att innehålla mål och regler för medverkan samt tidsramar. Se till att det skapas kommittéer och rådgivande organ som består av, eller inkluderar, företrädare för den

sociala ekonomin. Gemensamt ta fram underlag och formuleringar för partnerskap eller överenskommelser.

Partnerskap

Genom olika former av överenskommelser och partnerskap bistå och skapa långsiktiga nya lösningar, där åtagande och ansvar konkretiserats i avtal. Nya resursfördelningsprinciper är ett viktigt redskap för långa och hållbara avtal.

3:e principen Kvalitet

Offentlig sektor som samhällsstruktur är beroende av all den utveckling som sker i föreningslivet. Den ideella sektorn borgar för en god livskvalitet i samhället och ger förutsättningar för att regionens invånare utvecklas. Den ideella sektorn innebär också en kvalitetsaspekt för hållbar utveckling i lokalsamhället, för kulturutveckling och för social hållbarhet.

Åtgärder

- Genom ett gemensamt långsiktigt arbetssätt förbättra kvaliteten för individ och samhälle.
- Verka för lättbegripliga och lätthanterliga stödsystem.
- Möjliggöra tillgängligheten av regionens verksamheter både geografiskt och funktionellt genom samverkan med den sociala ekonomin.
- Gemensamma utvecklingsområden skall identifieras.

Ansvar

- Respektive nämnd/kommitté/styrelse i regionen ansvarar för hur kvalitet i verksamheter kan utvecklas tillsammans med parter inom den sociala ekonomin.
- Parterna inom den sociala ekonomin ansvarar för att hålla en god kvalitet med tydlig värdegrund.

Indikatorer för genomförande

Information

Tillhandahålla information som är under utarbetande och sörja för goda kommunikationsvägar.

Samråd

Möjlighet att påverka beslutsfattare före olika ställningstaganden, utifrån särintresse och expertis, vilket skapar förutsättningar för att tagna beslut är lättare att implementera.

Dialog

Möjliggöra och understödja den sociala ekonomins medverkan genom att den tidigt informeras och inkluderas i beslutsfaser.

Dokumentation och programförklaringar ska vara lättfattliga och lättillgängliga.

Partnerskap

Parter inom den sociala ekonomin ska ses som kvalitativa utförare av tjänster och samverkansparter i projekt. Tillsammans ska parterna sträva efter att skapa nya innovativa lösningar inom alla verksamhetsområden i Västra Götalandsregionen. Avtal i form av idéburna offentliga partnerskap, eller liknande, ska kunna tecknas med politikens godkännande.

4:e Principen Öppenhet och insyn

Det ömsesidiga förtroendet mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin bygger på viljan till öppenhet. För en ökad delaktighet behöver terminologin förenklas och vara enhetlig så att vi får en större förståelse för varandras verksamheter.

Åtgärder

- Arbetet skall främja tillit och tilltro mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin.
- Hitta former för ett gemensamt språkbruk.
- Genom dialog och delaktighet uppnå öppenhet och insyn.
- Upprätta stödstrukturer mellan den sociala ekonomin och regionen.

Ansvar

- Västra Götalandsregionen ansvarar för att resurser finns till stödstrukturer inom den sociala ekonomin.
- Västra Götalandsregionen ansvarar för att underlätta kommunikationen mellan region, kommuner, kommunalförbund och den sociala ekonomin.
- Företrädare för den sociala ekonomin ansvarar för att möjliggöra kommunikation mellan de olika aktörerna på delregional och regional nivå.

Indikatorer för genomförande

Information

Information via e-post för aviseringar av upphandlingar, projekt och finansieringsmöjligheter. Utbildningsseminarier om särskilda ämnen som är relevanta för upphandling, finansiering och projektansökningar.

Samråd

Evenemang, forum, seminarier för information, samråd och diskussion kring genomförandet av politiken.

Dialog

Genom öppen dialog kunna diskutera effekterna av politikens beslut utan att samarbetet i övrigt påverkas negativt.

Partnerskap

Följa fastställda regler och förordningar utifrån ett gemensamt språk och vara transparenta organisationer.

5:e Principen Självständighet och oberoende

Den sociala ekonomin är fri och oberoende. Parter inom den sociala ekonomin formulerar sitt uppdrag i samhället utifrån sin värdegrund och har rättighet att ge uttryck för synpunkter som skiljer sig från samverkande myndighet utan att organisationernas ställning påverkas.

Åtgärder

- Ta tillvara den sociala ekonomins åsikter och insikter för att öka insyn och självständighet.
- Verka för att likartade villkor ska råda mellan regionen och den sociala ekonomin.
- Parter inom den sociala ekonomin ges förutsättningar för att agera nyskapande som entreprenörer, förvaltare, välfärdsanordnare, inspiratörer med mera.
- Bevaka översyn av regionens regelverk och bidragsfördelning så att samspel med social ekonomi kan ske.
- Den sociala ekonomin ges tillfälle att bli delaktig tidigt i olika processer
- Gemensamma utvecklingsområden skall identifieras.

Ansvar

- Regionstyrelsen ansvarar för att ge uppdrag ut i organisationen så att självständighet och oberoende för den sociala ekonomin stärks.
- Den sociala ekonomin ansvarar generellt för att utveckla verksamheter med värdegrundsbaserade insatser.

Indikatorer för genomförande

Information

Information om de politiska initiativ som tagits samt resultaten av det.

Samråd

Vid samråd beakta och vara lyhörd för verksamheterna inom den sociala ekonomin och dess värdegrund, idéer och förslag och visa ömsesidig respekt.

Dialog

Ha möjlighet att påverka politiken genom att kunna visa på konsekvenser av den aktuella politiken för de idéburna organisationernas medlemmar och brukare.

Att ge möjlighet att utveckla nya infallsvinklar utan att fastna i traditionella regelverk som inte är anpassade för de nya utmaningar som politiken ställs inför.

Reagera och vara lyhörda för specifika behov som uppstår när politiska initiativ genomförs.

Partnerskap

Strategiska partnerskap skapas för att genomföra önskade processer och mål. Detta kan sträcka sig från små projekt till totalansvar för genomförandefasen, där den sociala ekonomins oberoende beaktas. Administrativa och ekonomiska resurser avsätts för att kunna möjliggöra en aktiv medverkan från den sociala ekonomin.

6:e Principen Mångfald

Genom en överenskommelse tar vi ett gemensamt ansvar och välkomnar olika utgångspunkter. Överenskommelsen ska lägga en grund för ökad tolerans, inkludering och bygga på demokratiska värden. Ett stort utbud av aktörer inom de olika verksamhetsområdena ger förutsättningar för lösningar som hjälper till att bryta socialt utanförskap – sitt eget eller någon annans.

Begreppet mångfald betyder i detta sammanhang att det offentligt finansierade välfärdssystemet välkomnar den sociala ekonomin som utförare med olika värdemässiga eller metodiska utgångspunkter. Olikheten är att betrakta som en tillgång när den bygger på demokratiska värden.

Åtgärder

- Stimulera till mångfald av utförarorganisationer.
- Upphandlingsförfarandet ska breddas för att ge möjligheter för fler aktörer.
- Parter inom den sociala ekonomin ska ges förutsättningar för att utveckla mångfald i välfärdssamhället inom till exempel integration, landsbygdsutveckling, funktionsnedsattas möjligheter, barn och ungas delaktighet i samhället.
- Gemensamma utvecklingsområden skall identifieras.

Ansvar

- Respektive nämnd/kommitté/styrelse i Västra Götalandsregionen ansvarar för att se över och om möjligt initiera till en ökad mångfald i utförarleden genom samverkan med verksamheter inom den sociala ekonomin.
- Den sociala ekonomin ansvarar för att en ökad kompetens skall finnas inom sektorn för att fler ska kunna bli utförare.
- Samorganisering och kunskap krävs mellan organisationer för att skapa beredskap att ta ansvar i utförarledet.

Indikatorer för genomförande

Information

Öppen och fri tillgång till offentliga dokument gällande till exempel upphandlingar och andra former av genomförande.

Information via web och e-post för att avisera kommande projekt och utvecklingsområden.

Goda exempel erbjuds via webbplats.

Information ska ges till plattformarna för vidare spridning.

Samråd

Konferenser, forum och seminarier genomförs för att diskutera processer och finansieringsmöjligheter.

Dialog

Utbildningsseminarier genomförs för att öka kunskapen om upphandlingsförfaranden för att förenkla för parterna inom den sociala ekonomin att kunna vara en medverkande part i genomförandeprocesser.

Nya sätt att gemensamt hitta och diskutera nya mätbara redovisningsmetoder för verksamheter inom den sociala ekonomin identifieras.

Partnerskap

Strategiska partnerskap där verksamheter inom den sociala ekonomin och myndigheter bildar partnerskap för att genomföra åtgärder. Detta kan sträcka sig från en del i ett projekt eller totalansvar för genomförande inom ett identifierat område.

Hur kommer uppföljning och revidering att gå till?

Handlingsprogrammet kommer att granskas och omformuleras genom:

- Uppföljning varje år via arbetsgrupper, utvärderingar och konferens.
- Revidering genom rådgivande forum och seminarier vart tredje år.

Om alla ska vara jämbördiga parter i överenskommelsen behöver befintliga strukturer förändras och nya byggas, annars finns risken att någon part hamnar i en för dem främmande organisation, med dess befintliga former för organisering och arbete.

En överenskommelse förutsätter att en – över tid gällande - samverkansgrupp finns, med lika antal representanter från den sociala ekonomin som från Västra Götalandsregionen. Med fördel skapas denna grupp utifrån befintlig arbetsgrupp för framtagandet av överenskommelsen, i enlighet med Uppdragshandling Överenskommelse om social ekonomi 2 maj 2012. Gruppens representantskap ska utökas.

Samverkansgruppens ansvar är att:

- Träffas regelbundet, 4-12 gånger per år.
- Följa upp åtaganden och åtgärder via indikatorerna för genomförande och uppföljning i enlighet med handlingsplanen
- Årligen informera till respektive parter.
- Revidera handlingsplanen vart tredje år.
- Besluta om översyn av överenskommelsen, minst vart fjärde år.

Bilaga

Viktiga begrepp som berör området social ekonomi

Social ekonomi

Organiserad verksamhet som primärt har samhälleliga ändamål. Den bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn samt har allmännyttan eller medlemsnytta, och inte vinstintresse, som främsta drivkraft.

Civilsamhälle

En arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, i vilket människor organiserar sig och agerar tillsammans för gemensamma intressen.

Idéburen organisation

Organisationer inom den ideella sektorn och den kooperativa rörelsen. Organisationerna kan vara vinstdrivande och har generellt någon form av mer allmänmänniskliga uppdrag, utan att vara statliga eller kommunala. De är självstyrande och har ofta inslag av idealitet samt bedrivs ofta med en ideologisk medvetenhet.

Folkrörelser

Grupperingar av stora och etablerade organisationer som finns på olika nivåer i samhället, lokalt, regionalt och nationellt. Dessa organisationer är ofta demokratiskt uppbyggda, varaktiga och har en samhällsförändrande ambition. Även yngre, mer nätverksbaserade rörelser, kan inkluderas i begreppet.

Förening

Föreningar är öppna sammanslutningar där antalet medlemmar varierar och där medlemmarna verkar för de mål som anges i föreningens stadgar. Gemensamt för föreningar är också att det är medlemmarna som styr föreningen och att varje medlem har en röst.

Kooperativ

Företag som ägs och drivs av sina medlemmar. En grund för den kooperativa verksamheten är att medlemmarna tillsammans kan skapa bättre villkor än vad de skulle kunna åstadkomma på egen hand. Kooperativa företag bedrivs vanligtvis i form av ekonomiska föreningar.

Stiftelser

En stiftelse har till skillnad från en förening ett specifikt ändamål och till detta ändamål knutna tillgångar. Det som styr verksamheten är själva ändamålet för stiftelsen - inte en demokratisk process.

(Definitionerna hämtade från den nationella överenskommelsen, samt kulturdepartementet)

Delregionala plattformarna för social ekonomi

De fyra delregionala plattformarna har tillkommit för att möta och svara upp mot befintliga strukturer inom offentlig förvaltning och är en förlängd arm av de delregionala nätverken som representeras i Sociala ekonomins råd. De har tillkommit för att underlätta samråd och dialog externt och internt så att företrädare för den sociala ekonomin kan agera som aktör och drivkraft i samhället. Plattformarna har också till syfte att stärka den sociala ekonomin genom kunskapsspridning och information samt agera som röstbärare och opinionsbildare i olika sammanhang, där den lokala organisationens röst annars kan ha svårt att göra sig hörd.

Plattformarna fungerar som en förstärkt administration för den sociala ekonomin för att underlätta vid projekt, partnerskap och dialog.